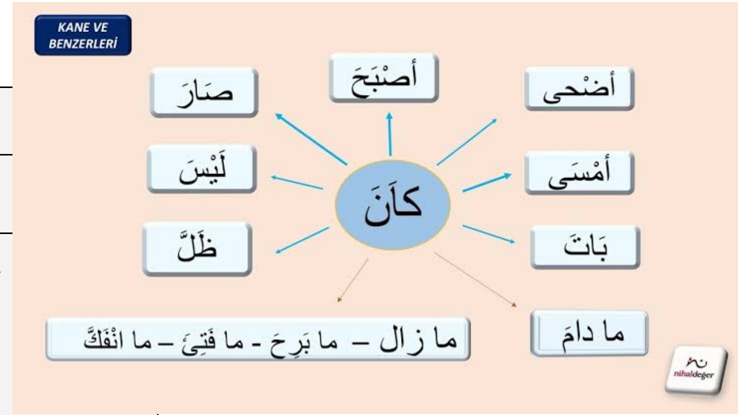
NAKIS FİİLER الأفعالُ الناقصة

(كَانَ) VE BENZERLERİ

Yalnız failleri ile bir oluş bildirmeyen ve başka bir kelimeye ihtiyaç duyan fiillere nakıs fiil denir. Bunlar daha çok yardımcı fiil olarak kullanılırlar. (كَانَ) ve benzer nakıs fiiller, isim cümlesinin önüne gelir ve isim cümlesinin mübtedasını kendisine isim olarak alıp ref hali üzere bırakır, haberini de haber olarak alıp nasb ederler.

Nakıs Fiiller:

كَانَ : "idi" anlamındadır
لَيْسَ : "değil " anlamında olumsuz
صَارَ : bu grup durum değişikliği bildirir. أصْبَحَ : أضْحَى : أمْسَى : ظَلَّ : بَاتَ :
ما زَالَ : devamlılık bildirirler ما بَرِحَ : ما فَتِئَ : ما إنْفَكَّ :
ما دامَ : zaman zarfı olarak kullanılır

Örnek cümleler:

كَانَ ve benzerleri isim cümlelerinin başalrına gelerek, ismini ref, haberini nasb eder.

المَرِيضُ نائِمٌ : Hasta uyuyor.

Haber Mübteda

كَانَ المَرِيضُ نائماً : Hasta uyuyordu.
Haberi İsmi

كَانَ الزِحامُ شديداً : Kalabalık çok idi.
Haberi İsmi

لَيْسَ الجَوُّ حارّاً : Hava sıcak değildir.
Haberi İsmi

لَيْسَ العاملُ نشيطاً : İşçi çalışkan değildir.
Haberi İsmi

صارَ الرِجُلُ فقِيراً : Adam fakir oldu.
Haberi İsmi

صارَ البَرِدُ قارساً : Soğuk şiddetlendi.

أصْبَحَ المُدِيرُ مُشْتَغِلاً : Müdür meşgul oldu.

أصْبَحَ الجَوُّ مُمْطِراً : Hava yağışlı oldu.

ظَلَّ الشارِعُ مُزْدَحِما : Cadde kalabalıklaştı.

ظَلَّ المطرُ غزيراً : Yağmur çoğaldı.

أضْحَى الضَبابُ كَثيفاً : Sis yoğunlaştı.

أضْحَى الغَمامُ كثيفاً : Bulutlar çoğaldı.

كَانَ : (كَانَ)'nin mazi, muzari ve emri çekilir.

كَانَ الجَوُّ حارّاً أمْسِ : Dün hava sıcaktı.
Hbr. İsmi

يكونُ العالِمُ صالحا : Alim, salih olur.
Hbr. İsmi

كُنْ صابرا عَلَى المَصائِبِ : Musibetlere karşı sabırlı ol!
Hbr. İsmi

(كَانَ) bazen tam fiil olarak da kullanılır. Bu durumda haber almaz.

أَيْنَما تَكونوا يُدْرِكْكُمْ المَوْتُ : Nerede olursanız olun, ölüm size yetişir.
İsmi
(Nisa, 78) - Cümle burada haber almamıştır.

كَانَ Emri hazır veya şart cümlesi olduğu durumlarda genellikle tam fiil olur.

لَيْسَ : Olumsuzluk bildirir. Değil anlamındadır. Sadece mazisi çekildiği için camidir.

لَيْسَ الفَقْرُ عاراً : Fakirlik ayıp değildir.
Hab. İsm.

لَسْتُ جائِعاً : Aç değilim.
Hab. İsm.

صَارَ ve benzerleri durum değişikliği bildirir. Bunlar tam çekimli fiillerdir.

صارَ الثمَرُ ناضِجاً : Meyve olgunlaştı.
أَصْبَحَ المجْرِمُ مَحْكوماً : Suçlu mahkum oldu.
أَمْسىَ العامِلُ مُتْعَباً : İşçi yoruldu.
ظَلَّ العَنْدليبُ مُغَرَّداً : Bülbül öttü.
باتَ القَمَرُ طالِعاً : Ay doğdu.

